

mig, at det er en meget ensidig Opfattelse, som kommer til Orde her, naar det udtales, at det er den juridiske Eksamen, det juridiske Studium, som begrunder Evnen til at behandle en Række af disse Forhold. Der tales her om, at „Amtmændene har med Hensyn til visse rent private Retsforhold af personretlig eller familieretlig Natur“ en Række Forretninger, de „har at prøve vigtige Dispositioner over umyndiges Ejendom“, de beskæftiger sig med „Overenskomster, hvorved Hustruen gør sig ansvarlig for Mandens Gæld eller fraskriver sig en Sikkerhed i hans Bo, eller hvorved Forældrene til et Barn udenfor Ægteskab indbyrdes ordner Underholdspligten“, de „fastsætter Underholdsbidrag til Hustruer og Børn, hvorved der ikke blot bliver Spørgsmaal om at bestemme Bidragets Størrelse . . . , men . . . ogsaa at bedømme Betingelserne for Pligtens Tilstedeværelse, og det er ligeledes dem, der tager Bestemmelse om, hvorvidt der skal stilles Sikkerhed for Underholdsbidrag, og hvilket Omfang Sikkerheden skal have. Det tilkommer dem endvidere at afgøre, om Ægtefæller af deres Særeje skal yde Bidrag til Fællesudgifter“, og saa fremdeles. Naar man læser hele denne Række Opgaver, som det juridiske Fakultet peger paa, forekommer det mig yderst vanskeligt at se, hvor den særlige juridiske Indsigt her kommer til at spille en Rolle. Det er i Virkeligheden den forstandige Disposition, det kloge og rolige Skøn, der er det afgørende. I hvilket Omfang, Sikkerhed skal stilles, er ikke noget, som har med Jura at gøre, men med Kendskab til Værdier, som Juraen aldeles ikke beskæftiger sig med. Der henvises endvidere til, at efter den nye Ægteskabslov vil Amtmændene komme til at afgøre Tvistigheder mellem Ægtefæller om Udøvelse af Forældremyndigheden. Det har intet som helst med Jura at gøre, det er, tror jeg, Forstand og Hjerte, der her bør og maa være raadende og ikke Kendskab til eller Indøvelse i en særlig juridisk Disciplin.

Senere beskæftiger man sig med Amtmandens Forhold overfor det kommunale Liv. Der anføres, at de udfærdiger Politivedtægter, hvilket dog er en meget formel Betragtning, eftersom Amtmændene ganske vist efter Loven udfærdiger dem, men det er de kommunale Autoriteter, som bestemmer deres Indhold. En Undersøgelse af Spørgsmaalet om, i hvor høj Grad en højere og juridisk Myndighed bør gribe ind i Kommunalstyrelsens Ordning af

Politivedtægterne, maa efter min Opfattelse fra et demokratisk Synspunkt nødvendigvis føre til, at det er den kommunale Myndighed, som kender de praktiske Forhold og derfor former Vedtægterne, som bør være afgørende, og ikke den juridiske Indsigt, som kommer fra Eksamensbordet.

Der tales endvidere om, at Amtmændene „i stor Udstrækning tager Del i Udøvelsen af Sundhedspolitiet og Veterinærpolitiet“. Ja, det er meget vanskeligt at se, hvad der her særlig kalder paa en juridisk uddannet Amtmand. Jeg skulde tro, at man kunde tænke sig en Uddannelse for en Amtmand, der gav ham større Indsigt i disse Spørgsmaal end netop den juridiske. Paa samme Maade, naar der tales om deres Deltagelse i Forvaltningen af Folkeskolvæsenet. Her er der aldeles ikke Tale om nogen juridisk Beføjelse eller Nødvendighed for nogen juridisk Indsigt, men ganske andre Evner og Kundskaber vil kunne være af lige saa afgørende Betydning. Jeg skal helt se bort fra, at der ogsaa tales om, at Amtmanden som Formand for Amdsraadet bør have juridisk Indsigt. Det er en Opfattelse, som ikke paa nogen Maade vil kunne blive underskrevet af det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen), der er af den Opfattelse, at Amdsraadet bør vælge sin Formand selv og vel i mange Tilfælde vil komme til at vælge en, som ikke er Jurist.

Der nævnes saa forskellige andre mindre væsentlige Forretninger, hvor det utvivlsomt kan være nyttigt, at Amtmanden har juridisk Indsigt. Men jeg er heller ikke paa nogen Maade Talsmand for, at Amtmanden skal være Ikke-Jurist; jeg er kun Talsmand for, at det er ubegrundet og urigtigt at sige, at ingen andre end Jurister kan være Amtmænd.

Jeg skal tillade mig at læse et Par Ord af, hvad Venstre i det norske Odelsting i 1893 udtalte om disse Spørgsmaal, for at man kan se, i hvilken Grad det danske Venstre i Modsætning til et saa beslægtet Parti som det daværende norske Venstre sværger til den juridiske Embedseksamen. De norske Forvaltningsforhold falder i de fleste Henseender sammen med de danske, i alt Fald er Systemet ens, det er bygget op paa samme Fortid, og derfor er Udviklingen i mange Henseender parallel. Enkelthederne vil ikke være de samme, men Omraaderne vil væsentlig være det. Angaaende Amtmandens Stilling til Politiet siges i det norske Odelstings Flertals, alt-